

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I., spol. s r.o.**, so sídlom J., Lučenec, zastúpeného JUDr. R., advokátom, D., Lučenec, proti žalovanému: **S., spol. s r.o.**, so sídlom R., Komárno, **o zaplatenie 4 629 Sk s príslušenstvom**, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č.k. 15Cob/175/2008-23 zo dňa 30. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 15Cob/175/2008-23 z 30. septembra 2008 potvrdil uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 5Cb/126/2008-17 zo 17.6.2008. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolaním napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil; rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku 300 Sk a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie o zastavení konania odôvodnil tým, že navrhovateľ nezaplatil doplatok súdneho poplatku za návrh, hoci bol na jeho zaplatenie vyzvaný a poučený o následkoch nezaplatenia poplatku. Rozhodnutie o vrátení v kolchoch zaplateného súdneho poplatku kráteného o 200 Sk, odôvodnil postupom podľa § 11 ods. 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Z.z., o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie. Dôvodil tým, že predmetný spor sa týka poisťnej zmluvy, ktorá sa ako absolútne neobchodná zmluva riadi ustanoveniami

Obchodného zákonníka a posudzuje sa ako občianskoprávna vec. Podotkol, že podľa jeho názoru, zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že prejednávacia vec je vecou obchodnou, preto mal za to, že ide o vec občianskoprávnu. Konštatoval, že súdny poplatok za návrh v občianskoprávných veciach je v súlade so Sadzobníkom súdnych poplatkov v predmetnej veci 500 Sk a tento zaplatil v kolkoch spolu s podaným návrhom. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie, ktorým ho súd prvého stupňa nesprávne vyzval na doplatenie súdneho poplatku za návrh, zrušil.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal zaplata sumy 4 629 Sk s príslušenstvom titulom zániku poistenia, ktoré odporca prestal uhrádzať spoločnosti W. poisťovňa a.s., ktorá pohľadávka mu bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 06. 2007 uzavretej so spoločnosťou W. poisťovňa a.s. postúpená. Spolu s podaným návrhom zaplatil v kolkoch súdny poplatok z návrhu vo výške 500 Sk. Súd prvého stupňa následne výzvou č.k. 5Rob/191/2008-10 zo dňa 05. 05. 2008 uložil navrhovateľovi doplatiť súdny poplatok z návrhu vo výške 1 500 Sk podľa pol. č. 2 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Keďže navrhovateľ doplatok súdneho poplatku z návrhu v stanovenej lehote nezaplatil, súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil.

Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného, než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový

úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa položky 2 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, z návrhu na začatie konania v obchodných veciach je súdny poplatok 6% z ceny (z úhrady) predmetu konania alebo z hodnoty sporu, najmenej 2 000 Sk, najviac 1 000 000 Sk.

Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že žalobca i žalovaný sú podnikateľmi, pričom obaja sú obchodné spoločnosti. V predmetnom spore si žalobca uplatnil zaplatenie dlžnej sumy, ktorá ako pohľadávka vznikla titulom neuhradenia poistného vyplývajúceho z poistnej zmluvy č. 2550000258 zo dňa 31. 12. 2000 pre poistenie majetku a zodpovednosti za škodu uzavretej medzi žalovaným a spoločnosťou W. poisťovňa a.s., keď predmetná pohľadávka mu bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 06. 2007. K uzavretiu zmluvy došlo medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, medzi obchodnými spoločnosťami W. poisťovňa, a.s. a žalovaným. Obchodno-záväzkový vzťah sa týkal poistenia majetku žalovaného, pričom pohľadávka spoločnosti W. poisťovňa a.s. vznikla titulom zániku poistenia, keď žalovaný nezaplatil včas poistné. V danom prípade, s ohľadom na uvedené, odvolací súd konštatuje, že ide o obchodný spor, keď účastníci zmluvy uzavreli obchodno-záväzkový vzťah ako podnikatelia, tento sa týkal ich podnikateľskej činnosti a žalobca ako podnikateľský subjekt, ktorému bola pohľadávka zmluvného partnera postúpená, si ju uplatnil v tomto konaní. Námietka žalobcu, že poistná zmluva je absolútne neobchodný vzťah, je v danom prípade irelevantná a súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobcovi uložil povinnosť doplatku súdneho poplatku za návrh vo výške rozdielu medzi kolkom zaplateným poplatkom a poplatkom odvodeným od ceny predmetu konania vyplývajúcim zo Sadzobníka súdnych poplatkov pre tento obchodný spor. Odvolací súd zároveň konštatuje, že súd prvého stupňa dorubil súdny poplatok v správnej výške. Keďže žalobca doplatok súdneho poplatku na výzvu neuhradil, a tento nie je uhradený ani do rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Poukázal, že prípustnosť dovolania je daná § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že napadnutým rozhodnutím bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pretože súd konanie o jeho návrhu

na zaplatenie sumy 4 629 Sk s prísl. zastavil podľa jeho názoru nedôvodne a v rozpore s právnym predpisom.

Napadnuté rozhodnutie prvostupňového, ako aj druhostupňového súdu považuje za nesprávne z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, čo je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. dôvodom dovolania.

Odvolačí súd napadnutým rozhodnutím potvrdil uznesenie prvostupňového súdu o zastavení konania ako vecne správne. Prvostupňový súd v rámci svojho uznesenia uviedol, že žalobca súdny poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania nezaplatil v súdom stanovenej výške a doplatok súdneho poplatku za návrh vo výške 1 500 Sk nezaplatil ani na výzvu súdu zo dňa 05. 05. 2008 na jeho doplatenie v lehote 5 dní odo dňa doručenia výzvy, hoci bol o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku v správnej výške riadne poučený. Keďže prvostupňový súd uzavrel, že sa jedná z hľadiska procesného o obchodnú vec a žalobca nedoplatil súdny poplatok za podanú žalobu v zmysle položky č. 2 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, konanie bolo zastavené podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Dôvody, pre ktoré druhostupňový súd súhlasil s vyhodnotením sporovej veci ako obchodnej, vychádzali z kritéria charakteru účastníkov konania, v zmysle čoho ustálil, že sa jedná o obchodný záväzkový vzťah.

V návrhu žalobcu zo dňa 02. 04. 2008 je uplatňovaným nárokom dlžné poistné za dobu do zániku poistenia v zmysle § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré tvorí postúpenú pohľadávku medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou W. poisťovňa a.s., a žalobcom. Spornou sa v predmetnej veci stala otázka posúdenia, či možno hodnotiť spornú vec ako obchodnú alebo ako civilnú vo vzťahu k určeniu výšky súdneho poplatku z podanej žaloby.

Zastáva názor, že ak hmotnoprávny, prípadne procesný predpis výslovne neustanovuje, že vec treba považovať za vec obchodnú, potom v zásade platí, že takáto vec obchodnou vecou ani nie je. A argument, že sa jedná o obchodnú vec za splnenia podmienky, že strany záväzku podnikajú, sa podľa nášho názoru neopiera o žiadne záväzné ustanovenia právneho poriadku a v danom prípade neobstojí. Pokiaľ aj konajúci súd tvrdil, že právne vzťahy medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu sa na § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, pri výklade uvedeného ustanovenia dospejeme k záverom, že tam vymedzené veci sa riadia Obchodným zákonníkom, no z toho ešte nemožno usudzovať na charakter veci

ako obchodnej. Má za to, že pri posudzovaní veci ako obchodnej alebo občianskej je podstatnou skutočnosť, aký obsah má konkrétny právny vzťah a nie to, či ide o záväzkový právny vzťah medzi podnikateľmi. V tejto súvislosti ďalej tvrdí, že sadzobník súdnych poplatkov tvoriaci prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vymedzuje výšku poplatkov s ohľadom na predmet súdneho konania. Pokiaľ v sporovej prejednávanej veci bolo predmetom uplatnenie práva žalobcu na poistné za dobu do zániku poistenia medzi podnikateľmi, prvostupňový súd mal uvedené posudzovať ako vec občianskoprávnú (z dôvodu, že právny vzťah poistenia nemožno klasifikovať ako obchodný záväzkový vzťah) a pokračovať v konaní v zmysle podaného návrhu žalobcu. Ak prvostupňový, ako aj druhostupňový súd na základe vykonaných dôkazov hodnotil nárok v podanej žalobe ako obchodnú vec, tento jeho právny záver je nesprávny a z toho možno potom poukázať aj na nesprávnosť a nezákonnosť napadnutého rozhodnutia o zastavení konania v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku v správnej výške.

V tejto súvislosti považujeme za vhodné uviesť, že v obdobnej právnej veci zmluvného vzťahu medzi dvoma podnikateľskými subjektami, predmetom ktorej bola poistná zmluva a nárok na zaplatenie dlžného poistného z nej vyplývajúci, Krajský súd v Trenčíne správne vyhodnotil ako vec občiansku, a tým potvrdil zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 500 Sk. Konajúci súd v tomto prípade zastával názor, že ďalšie vyrubenie doplatku súdneho poplatku je v rozpore so zákonom, pretože predmetom konania nie je obchodná vec. Uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/63/2008 zo dňa 15. 04. 2008 prikladá v prílohe tohto dovolania.

Poukazujúc na dovolacie dôvody navrhuje, aby dovolací súd rozhodol, tak ako sme uviedli na začiatku nášho dovolania, t. j. aby napadnuté uznesenia rozsudkom zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V posudzovanej veci dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania. V konaní sa žalobca domáhal zaplata peňažného plnenia v sume 4 629 Sk so 6% - úrokom z omeškania od 09. 04. 2005 do zaplata.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p., dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania na prvostupňovom súde.

Konanie bolo začaté na súde prvého stupňa dňa 7. apríla 2008 (§ 82 ods. 1 O.s.p.), pričom v tomto rozhodnom dni činila minimálne mzda 8 100 Sk. V žalobnom návrhu žalobcom požadované peňažné plnenie 4 629 Sk nedosahuje ani minimálnu mzdu, preto dovolanie smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, voči ktorému nie je prípustné. Otázkou vecnej správnosti napadnutého uznesenia sa preto dovolací súd nemohol zaoberať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p., v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislava 27. februára 2009

**JUDr. Štefan Š a t k a, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.